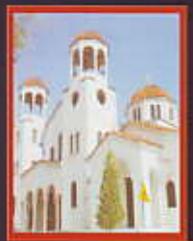

"Ο ΤΡΟΠΑΙΟΦΟΡΟΣ"

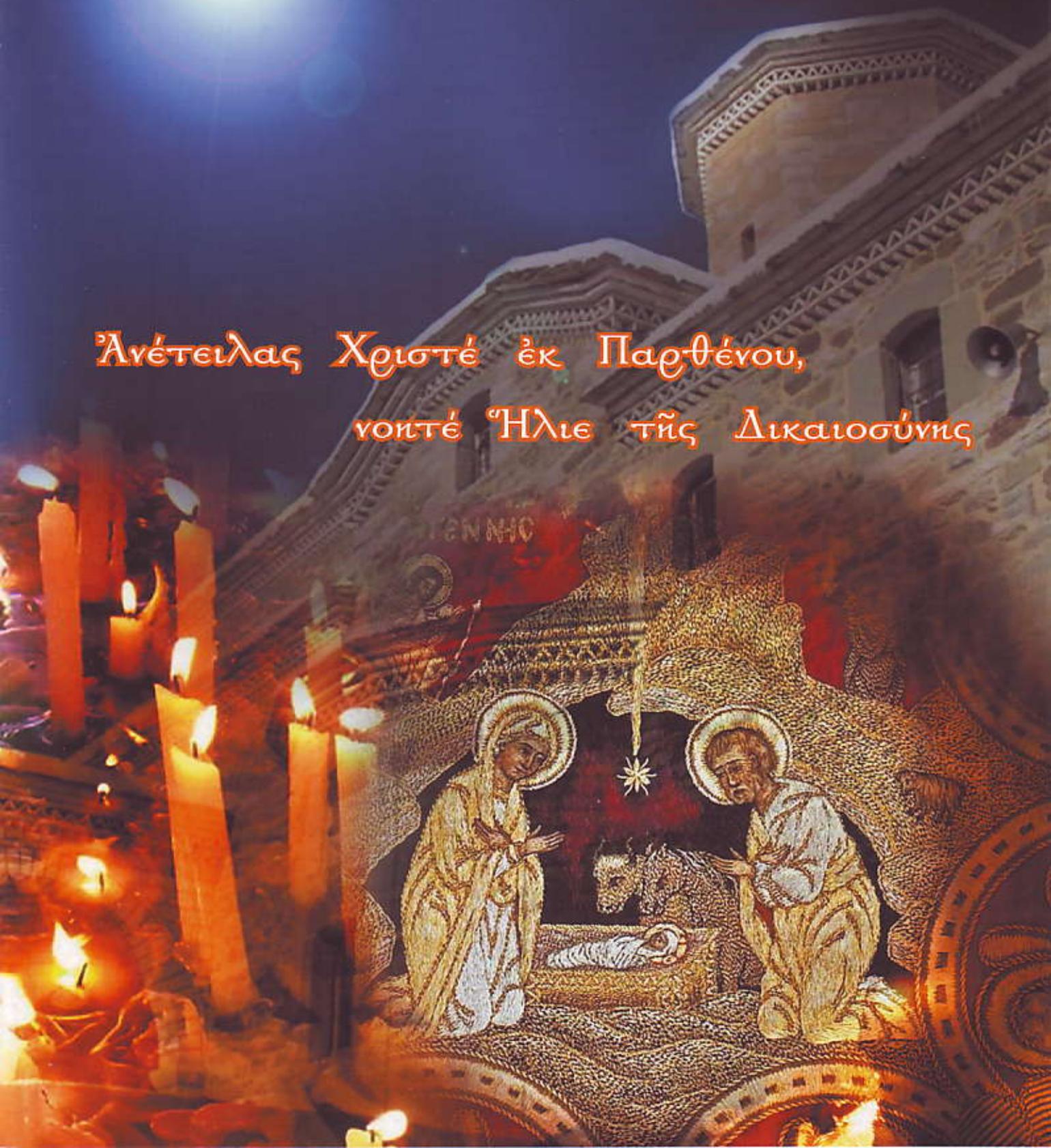

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

ΦΥΛΛΟ 17/ΕΤΟΣ 7^ο

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2010

Ἀνέτειλας Χριστέ ἐκ Παρθένου,
νοπέ Ἥλιε τῆς Δικαιοσύνης

ΤΑ ΘΕΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

Μητροπολίτου Ναυπάκτου ΙΕΡΟΘΕΟΥ

Τὸ γεγονός τῆς Βαπτίσεως τοῦ Χριστοῦ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο λέγεται Θεοφάνεια καὶ Ἐπιφάνεια. Στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία τὴν ἴδια ἡμέρα (6 Ἰανουαρίου), ἐόρταζαν μαζί τὴν ἐορτὴ τῶν Χριστουγέννων καὶ τὴν ἐορτὴ τῶν Θεοφανείων. Κατὰ τὸν τέταρτο αἰῶνα χωρίστηκαν οἱ ἐορτές, ὅποτε τὰ Χριστούγεννα μεταφέρθηκαν στὶς 25 Δεκεμβρίου, τὴν ἡμέρα ποὺ οἱ Ἐθνικοὶ ἐόρταζαν τὸν θεὸ ἥλιο καὶ οἱ Χριστιανοὶ τὸν ἥλιο τῆς δικαιοσύνης. Ἐπίσης λέγεται καὶ ἡμέρα τῶν Φώτων, ὅπως τὴν χαρακτηρίζει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, λόγῳ τοῦ βαπτίσματος, τοῦ φωτισμοῦ τῶν κατηχουμένων καὶ λόγῳ τῆς φωταφίας.

Ἡ λέξη Θεοφάνεια προέρχεται ἀπὸ τὸ ἀποστολικὸ χωρίο «Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκπρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ» (Α΄ Τιμ. γ΄, 16) καὶ ἔχει περισσότερο σχέση μὲ τὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Ἡ λέξη Ἐπιφάνεια προέρχεται ἀπὸ τὸ ἀποστολικὸ χωρίο «ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις...», (Τίτ. β΄, 11) καὶ ἀναφέρεται περισσότερο στὴν Βάπτισμα τοῦ Χριστοῦ, γιατί τότε οἱ ἄνθρωποι γνώρισαν τὴν Χάρη τῆς θεότητος.

Γεγονὸς πάντως εἶναι ὅτι τὴν ἡμέρα τῆς Βαπτίσεως τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὴν ἐμφάνιση τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ τὴν ὁμολογία τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ἔχουμε τὴν ἐπίσημη ὁμολογία ὅτι ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ «εἷς τῆς Τριάδος», ὁ Ὅποιος ἐννθρώπησε γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, τὸν διάβολο καὶ τὸν θάνατο.

Τὸ πρόσωπο ποὺ ἐπαίξε σπουδαῖο ρόλο στὴν Βάπτισμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ Τίμιος Πρόδρομος, ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής. Πρόκειται γιὰ μιὰ μεγάλη φυσιογνωμία, ἕναν μεγάλο Προφήτη, ποὺ βρίσκεται στὸ μεταίχμιο μεταξὺ τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, ποὺ εἶναι ὁ τελευταῖος τῶν Προφητῶν τῆς Παλαιᾶς καὶ ὁ πρῶτος τῶν Προφητῶν τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὁ τρόπος τῆς συλλήψεώς του ἦταν θαυματουργικός, δηλαδὴ ἔγινε μὲ τὴν παρέμβαση τοῦ Θεοῦ, διὰ

τοῦ σπέρματος τοῦ πατέρα του Ζαχαρία, καὶ ὄχι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἡ γέννησή του συνδέεται μὲ θαυματουργικὰ γεγονότα. Ἡ διαμονή του ἀπὸ τριῶν ἐτῶν στὴν ἔρημο δείχνει τὴν ἀγγελικὴ του πολιτεία. Τὸ κήρυγμα τῆς μετανοίας ἦταν προετοιμασία τοῦ λαοῦ γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Μεσσοῦ. Ἡ ταπείνωσή του μεγαλειώδης. Ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος τῆς τελειώσεώς του δείχνει ὅτι ἔφθασε σὲ μεγάλα ὕψη Χάριτος.

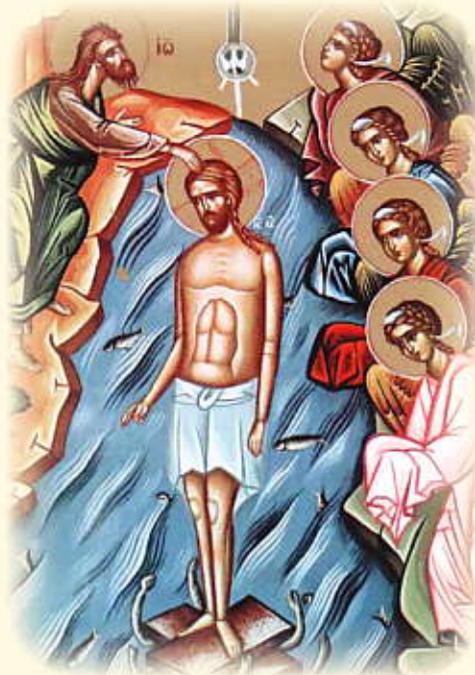
Ὁ Τίμιος Πρόδρομος ἦταν συγγενὴς τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ ἡ Μπιέρα Του (Παναγία) ἦταν συγγενὴς μὲ τὴν μητέρα τοῦ Προδρόμου, Ἐλισάβετ. Ὅταν ὁ Τίμιος Πρόδρομος ἦταν ἔμβρυο ἔξι μηνῶν στὴν κοιλία τῆς μητέρας του, τότε ἔγινε ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου, ὅποτε καταλαβαίνουμε ὅτι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής ἦταν ἔξι μῆνες μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν Χριστό.

Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ἔλαβε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸ Ὅποιο τὸν ἀνέδειξε Προφήτη, ἐνῶ βρισκόταν στὴν κοιλία τῆς μητέρας του, ἔξι μηνῶν ἔμβρυο. Γιατί, ὅταν ἡ Παναγία, ποὺ μόλις εἶχε συλλάβει μὲ τὴν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, χαιρέτισε τὴν μητέρα του Ἐλισάβετ, τότε «ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς» (Λουκ. α΄, 41). Ἔτσι, ἔγινε Προφήτης

καὶ μετέδωσε τὸ προφητικὸ του χάρισμα στὴν μητέρα του, ἀφοῦ καὶ ἐκείνη δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἀνεγνώρισε τὴν μητέρα τοῦ Κυρίου (ἅγ. Γρηγόριος Παλαμᾶς).

Πολλοὶ εἶναι οἱ χαρακτηρισμοὶ ποὺ δόθηκαν στὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο. Ἡ λέξη Ἰωάννης θὰ πῆ δῶρο Θεοῦ. Πρόδρομος σημαίνει αὐτὸν ποὺ προηγείται τοῦ δρόμου, δηλαδὴ τὸν προάγγελο τοῦ Μεσσοῦ. Λέγεται Βαπτιστής γιὰ τὸ βάπτισε τὸν Χριστό. Ὁ ἅγιος Κοσμάς, ὁ ποιητὴς, ἐπίσκοπος Μαΐουμᾶ, στὸν κανόνα τῶν Θεοφανείων τὸν χαρακτηρίζει μὲ τρεῖς ἐκφράσεις, ἥτοι φωνὴ τοῦ Λόγου, λύχνος τοῦ φωτός, ἑωσφόρος τοῦ ἡλίου. Ἀφοῦ ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι

ὁ ἐνυπόστατος Λόγος τοῦ Πατρός, ὁ Ἰωάννης εἶναι φωνὴ τοῦ Λόγου, ἀφοῦ ὁ Χριστὸς ὡς Θεὸς εἶναι τὸ αἶδιο καὶ ἄκτιστο φῶς, ὁ Πρόδρομος εἶναι τὸ λυχνάρι, καὶ ἀφοῦ ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, ὁ λαμπρὸς ἥλιος τῆς θεότητος, ὁ Ἰωάννης εἶναι ὁ ἑωσφόρος, δηλαδὴ ὁ αὐγερινός, ποὺ προμηνύει τὸν ἐρχομὸ τοῦ ἡλίου. Ἔτσι, ὅλα τὰ ὀνόματα, τὰ ἐπίθετα καὶ οἱ φράσεις συνδέονται μὲ τὸ βασικὸ του ἔργο, ποὺ εἶναι νὰ προαναγγέλλῃ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Μεσσοῦ.

*«Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν...
ὁ τὸν πάντα χρόνον τὸν τε γεγονότα,
τὸν τε ὄντα, τὸν τε ἐσόμενον πληρῶν...
τὴν εἴσοδον ταύτην εὐλόγησον».*
(Εὐχή τῆς Δοξολογίας)

*Κύριε καὶ Θεέ μας,
Σὺ ποὺ γεμίζεις καὶ κυριαρχεῖς πάνω στό χρόνο, στό παρελθόν,
στό παρόν καὶ στό μέλλον, εὐλόγησε τούτη τὴν εἴσοδο.*

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,

Με τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ ἀποχαιρετοῦμε ἓνα χρόνο ποὺ πέρασε ἤδη στὴν Ἱστορία καὶ εἰσερχόμαστε, μέ συγκρατημένες ἐλπίδες, σέ ἓνα καινούριο. Τό σωτήριο ἐτος 2010 διανύεται τώρα καὶ λίγες ὥρες. Στεκόμαστε λοιπόν σέ τούτη τὴν καμπὴ καὶ ρίχνουμε μιὰ ματιά στό χθές. Ἀναλογιζόμαστε τίς δυσκολίες ποὺ περάσαμε, τίς ἐλπίδες τίς πολλές ποὺ διαψεύστηκαν καὶ τίς ἐλάχιστες ποὺ δικαιώθηκαν. Μακαρίζουμε πρόσωπα ἀγαπημένα ποὺ μᾶς ἄφησαν γιὰ τό αἰώνιο ταξίδι. Χαμογελάμε σέ καινούρια καὶ χαριτωμένα πρόσωπα ποὺ ξεπρόβαλαν στὴν οἰκογένειά μας, γιὰ νά πάρουν τὴ σκυτάλη τῆς ζωῆς. Θυμούμαστε καλές καὶ κακές στιγμές καὶ σκύβουμε τό κεφάλι γιὰ κάποια λάθη ποὺ δέν ἔπρεπε νά εἶχαν γίνει.

Στὴ συνέχεια ἀνακαλοῦμε στή σκέψη τό λόγο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ποὺ συμβουλεύει νά ἀφήνουμε τὰ παλιά καὶ νά ἀνοιγόμαστε σέ ἐκεῖνα ποὺ ἔρχονται μπροστά μας, καλώντας μας γιὰ δράση (Φιλ. 3, 13). Ἐχοντας ὑπόψη ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι Θεραπευτήριο καὶ ὄχι Δικαστήριο, ζητᾶμε τὴ συγχώρησή Της γιὰ τὰ μέχρι τώρα λάθη μας καὶ σχεδιάζουμε τό μέλλον, μέ καλύτερες προϋποθέσεις, ἑναρμονίζοντας ὅλες τίς ἐπιδιώξεις μας στόν ὑπέροχο στόχο ποὺ εἶναι ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς μας. Ἀλήθεια τί θά ὠφεληθεῖ ὁ ἄνθρωπος ἂν κατακτήσει ὀλόκληρο τὸν κόσμο, ἀλλά χάσει τὴν ψυχὴ του; Καὶ τί θά δώσει ὁ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς του, ὅταν θά ἔχει ἐνδεχομένως κερδίσει κάτι ἐφήμερο καὶ προφανῶς ἀσήμαντο, ἀλλά θά ἔχει χάσει τὴν αἰωνιότητα; (Μτθ. 16, 26)

Εἰσερχόμαστε στό νέο ἐτος ἀνάμεσα σέ πολλές δυσχέρειες, ὑλικές καὶ πνευματικές. Ἡ φτώχεια καὶ ἡ ἀνέχεια, ἡ ἀνεργία ποὺ μαστίζει πολλές οἰκογένειες, οἱ γενικότερες

δυσμενεῖς
οἰκονομικὲς
ἐξελίξεις μᾶς

ταλαιπωροῦν ὅλους. Μεγαλύτερη θλίψη μᾶς προκαλεῖ ἡ ἀμφισβήτηση τῶν ἀξιών καὶ τῶν ἰδανικῶν, καθὼς καὶ ἡ ραγδαία ἀπαξίωση τῶν θεσμῶν τῆς κοινωνίας μας. Μιὰ τέτοια πορεία, ἐξώφθαλμα κατηφορική, μᾶς καθιστᾶ ἀνήσυχους γιὰ τό μέλλον τῶν παιδιῶν μας. Καθημερινὰ φαινόμενα μᾶς πείθουν πὼς ἡ κατάσταση αὐτὴ ἐπαπειλεῖ σοβαροὺς κινδύνους γιὰ τὴν κοινωνία μας καὶ, ὅπως λέει ὁ λαός, «δέν πάει ἄλλο».

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Εἶναι οὐτοπία νά ἀναμένουμε ἀπὸ ἄλλους, ἄτομα ἢ φορεῖς, νά ἀλλάξουν τὴν κατάσταση καὶ νά γίνει ἐπιτέλους ἀνιούσα ἡ πορεία. Προσωπικά ὁ καθένας θά κάνει τὴν ἐσωτερικὴ ἀλλαγὴ καὶ τότε θά ἀλλάξει ὁ κόσμος ὅλος. Ἐμεῖς θά Χριστοποιηθοῦμε, γιὰ νά βροῦν οἱ συνάνθρωποί μας κοντά μας τό Χριστό καὶ νά γίνει ὅλος ὁ κόσμος Ἐκκλησία. Ὅταν διαπιστώνουμε ὅτι «ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται» (Ἀΐω. 5, 19), ἄς ἀναζητήσουμε τὴν εὐθύνη μας καὶ νά ἀγωνιστοῦμε γιὰ τὴν ἐπικράτηση τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ στὴ γῆ. Αὐτό ἄς γίνει τό σύνθημά μας τούτο τό χρόνο. Δέν θά τὸν κάνει εὐλογημένο ἡ τύχη ἢ οἱ πολλές εὐχές ποὺ θά ἀκουστοῦν, ἀλλὰ ἡ δικὴ μας εὐλογημένη προσπάθεια.

**ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΑ,
ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟ**

**Μετά πολλῆς ἀγάπης
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ**

+ Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος

Η ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑ

† π. Αντώνιος Αλεβιζόπουλος

Κατά την χριστιανική αντίληψη ο άνθρωπος είναι το κατ'εικόνα του Τριαδικού Θεού που είναι αγάπη και ελευθερία. Η συμπεριφορά της αλόγου κτίσεως και οι φυσικοί νόμοι που τη διέπουν δεν έναρμονίζονται με τη ζωή του ανθρώπου.

Η αγάπη και η ελευθερία, δηλαδή η ανθρώπινη προαίρεση είναι κατά τη χριστιανική αντίληψη προσδιοριστικά στοιχεία του ανθρώπινου προσώπου. Ο χαρακτήρας του ανθρώπου δε διαμορφώνεται από ανάγκη, ως αποτέλεσμα επενέργειας τυφλών νόμων, αλλά με βάση την αληθινή του φύση και την προαίρεσή του.

Σύμφωνα με το δόγμα της αστρολογίας, ακόμα και η αγάπη και όλες οι διαπροσωπικές σχέσεις του ανθρώπου υποτάσσονται στις κινήσεις και στους συνδυασμούς των άστρων. Γίνεται δηλαδή φανερό ότι η αστρολογία δε συμβιβάζεται με τη χριστιανική πίστη· απορρίπτει την ελευθερία του ανθρώπου αλλά και την ελευθερία του Θεού να άσκει τη Θεία Του Πρόνοια και να προσφέρει στον άνθρωπο τη Θεία Του χάρη.

Έδω έχουμε μία άλλη θρησκεία, τη θρησκεία του Ύδροχόου, που θεμελιώνεται στον απόλυτο μονισμό, στην πίστη ότι ο άνθρωπος αυτοεξελισσεται μέσω αλληπαλλήλων μετενοαρκώσεων, στην έναλλαγή των εποχών (Κοσμικό έτος -Κοσμικοί μήνες) και στην κυκλική πορεία της ιστορίας.

Κατά την αντίληψη αυτή κάθε Κοσμικός μήνας κυριαρχείται από ένα ζώδιο, ενώ το Πνεύμα της κάθε εποχής προσωποποιείται σε ένα Δάσκαλο ή Άβιατάρ. Έτσι το πνεύμα του Κοσμικού Μήνα ή της Εποχής των Ίχθύων προσωποποιήθηκε στο Χριστό και έτσι, για τους αστρολόγους, δεν έχει καμιά σημασία αν ο Χριστός έζησε στην πραγματικότητα ή όχι. Σημασία έχει η ιδέα, η οποία έζησε.

Οι αστρολόγοι προβάλλουν ως επιχείρημα το ότι οι πρώτοι χριστιανοί χρησιμοποιούσαν τον όρο ΙΧΘΥΣ για να δηλώσουν το Πνεύμα της Εποχής των Ίχθύων δηλ. το Χριστό. Σ' αυτό το σημείο άγνοείται το γεγονός ότι έδω ο όρος ΙΧΘΥΣ, είτε όταν γράφεται, είτε όταν εικονίζεται, δε σημαίνει ζώδιο, αλλά σημαίνει Ίησοϋς Χριστός Υιός Θεού Σωτήρ. Ο Χριστός δεν είναι το κυρίαρχο πνεύμα μιας εποχής, αλλά το Α και το Ω· δεν είναι μαζί μας μόνο μία εποχή, αλλά πάσας τās ημέρας έως της

συντελείας του αιώνας.

Οι αστρολόγοι ισχυρίζονται αυθαίρετα ότι η πρώτη Έκκλησία έδέχεται την αστρολογία και ότι οι δοξασίες της κατοχυρώνονται στην Άγ. Γραφή, την οποία νόθευσαν οι ιερείς, αλλά παρ' όλα αυτά μπορεί κανείς ακόμα και σήμερα να βρει στην Άγ. Γραφή αστρολογικά στοιχεία.

Όμως στην Άγ. Γραφή τα άστρα δε δημιουργήθηκαν, για να προσδιορίζουν την πορεία του κόσμου, αλλά για να φωτίζουν και να άρχουν

της ημέρας και της νύχτας. Το κέντρο δηλαδή του ενδιαφέροντος του Θεού δεν είναι τα άστρα, αλλά ο άνθρωπος. Μάλιστα η μοίρα του ανθρώπου, ύστερα από την πώση που ήταν αποτέλεσμα της δικής του προαίρεσης, προσδιορίζει το μέλλον της δημιουργίας. Στην Άγ. Γραφή βλέπουμε τα άστρα

ΣΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

και όλόκληρη τή δημιουργία νά συμμετέχουν στή χαρά τοῦ ἀνθρώπου γιά τή γέννηση τοῦ Χριστοῦ και στήν ὁδύνη του γιά τή Σταύρωση.

Ἡ ἀγία Γραφή μιλάει γιά κοσμικές μεταβολές κατὰ τή Δευτέρα Παρουσία και γιά Καινή Κτίση στήν ὁποία περιλαμβάνονται και οἱ νέοι οὐρανοί.

Οἱ ἀστρολόγοι παραπέμπουν στήν περίπτωση τοῦ Ἰώβ. Ὅμως ἡ ἀγία Γραφή δέν κατοχυρώνει τήν ἀποψη πώς τὰ βάσανα τοῦ Ἰώβ ἔχουν τήν αἰτία τους στά ἄστρα.

ἀστρολόγους. Οἱ Μάγοι δέν ἀναζητοῦν κάποιον ἡγέτη τοῦ Κοσμικοῦ Μῆνα τῶν Ἰχθύων, ἀλλά τὸ βασιλέα τῶν Ἰουδαίων. Αὐτοὶ δέν κινήθηκαν ἀπὸ κάποιους ὑπολογισμοὺς τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως μὲ βάση τους συνδυασμοὺς τῶν ἄστρον, ἀλλὰ δηλώνουν κατηγορηματικά: Εἶδομεν τὸν ἀστέρα Αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ και ἤλθομεν.

Ἐξ ἄλλου οἱ μάγοι τῆς Καινῆς Διαθήκης δέν εἶναι ἀστρολόγοι, ἀλλὰ παρατηρητὲς τῶν ἄστρον. Ἡ διάκριση μεταξὺ ἀστρολόγου και ἀστρονόμου δέν ὑπῆρχε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ἡ ἐκκλῆσία ἔχει καταδικάσει τὴν ἀστρολογία. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε τους Ἱεροὺς κανόνες ΚΔ τῆς Ἀγκυρας και ΛΣΤ τῆς Λαοδικείας, οἱ ὁποῖοι ἐπιβάλλουν σιούς ὁπαδοὺς τῆς ἀστρολογίας ἐπίτμια πού τους ἀπαγορεύουν τή θεία κοινωνία μέχρι και πέντε χρόνια.

Κάποιοι θεωροῦν τὴν Ἀστρολογία σὰν τὸν προθάλαμο τῆς Μαγείας και τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ.

Δέν πρόκειται γιά προθάλαμο. Ἡ Ἀστρολογία εἶναι ἀπὸ τίς πιὸ σκληρὲς Ἀπόκρυφες Ἐπισημες, εἶναι ὁ στυλ και τὸ ἐδραῖωμα τῆς Νέας Ἐποχῆς τοῦ Ἵδρονόου (New Age).

Ἡ ἀστρολογία ἐπικαλεῖται ἄλλους θεοὺς, πού κατὰ τὴν ἔκφραση τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶναι οὐ Θεοὶ ἢ και δαιμόνια (οἱ Θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια!). Οἱ Ὀλύμπιοι θεοὶ λ.χ. βρुकολακιάζουν μὲ τίς προβολές τῶν ιδιοτήτων τους στά ἄστρα, οἱ ὁποῖες στή συνέχεια προβάλλονται σιούς ἀνθρώπους τὴν ἡμέρα τῆς γέννησῆς τους και προσδιορίζουν ὁλόκληρη τὴ ζωὴ τους, τὴν προσωπική, τὴν κοινωνική, τὴν οἰκογενειακή, τὸ χῶρο τῆς ἐργασίας τους και γενικά ὅλους τους τομεῖς τῆς ζωῆς.

Συμπερασματικά λοιπὸν ἀναφέρουμε ὅτι ἡ ἀστρολογία, ὄχι μόνο εἶναι ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Χριστιανική πίστη, ἀλλὰ κινεῖται και σιὸ χῶρο τοῦ ἀποκρυφισμοῦ και τῆς εἰδωλολατρίας.

Ἰδιαίτερη ἀναφορὰ γίνεται σιούς Μάγους ἀπὸ Ἀνατολῶν. Ὅμως αὐτὸ δὲ σημαίνει ἀπαραπίτως τὴ Βαβυλώνα, ἀλλὰ προσδιορίζει κάποιον τόπο ἀνατολικά τῆς Ἰουδαίας. Τὸ κείμενο τῆς Καινῆς Διαθήκης δὲ μᾶς λέγει ὅτι ὁ Χριστὸς ἦταν ὁ κυρίαρχος σὲ μία νέα ἐποχὴ και γι'αὐτὸ ἀνεμένετο ἀπὸ τους

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΝΙΡΑΙΑΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

“Ο ΤΡΟΠΙΛΙΟΦΟΡΟΣ”

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

Πρωτοπρεσβύτερος Γρηγόριος Μπισσάκος

ΤΗΛ. - FAX: 210 49 51 396

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

ΤΥΠΟ γροσσέ

Γ. ΑΦΕΡΣΦ 103 - ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ

ΤΗΛ. - FAX: 210 49 56 302

Θεία Χάρις

Σταχυολογήματα Πατερικής Σοφίας

Ἡ θεία χάρις μία εἶναι, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ καθενὸς ἐμφανίζεται, ἐργάζεται, ὁράται, ναί, ὁράται! Ἄχ, καὶ πόσον σκιρτάει μέσα σου ὅταν βλέπεις, ὅταν αισθάνεσαι αὐτὴν τὴν θεία χάρι! «Ἐγὼ εἶπα, θεοὶ ἐστέ καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες» (Ψαλμ.81,6)

ὦ! χάρις, χάρις! Ἔλα καὶ σὲ μᾶς, ἔλα γρήγορα, ἔλα. Πόσον ἀλλάζει ὁ ἄνθρωπος, πῶς μεταβάλλεται, πῶς γίνεται ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος ὅταν τὸν ἐποικιάσει ἡ θεία χάρις! Αὐτὴ ἡ θεία χάρις ἔκανε τοὺς μάρτυρας ὄχι μόνον νὰ μὴν αισθάνονται τοὺς πόνους τοῦ μαρτυρίου των, ἀλλὰ καὶ νὰ χαίρονται πού μαρτυροῦν διὰ τὸν Χριστόν. «Ἐνεκά Σου θανατούμεθα ὄλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς» (Ψαλμ. 43,23). Ἄλλο νὰ αισθάνεσαι καὶ ἄλλο νὰ διαβάζεις ἢ νὰ ὁμιλεῖς περὶ θείας χάριτος.

Αὐτὴ ἡ θεία χάρις ἔκανε τὸν Μοτοβίλωφ, τὸν μαθητὴ τοῦ ἁγίου Σεραφεῖμ τοῦ Σαρώφ, νὰ μὴν μπορεῖ νὰ δεῖ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἁγίου ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴ λάμψη αὐτοῦ. Νὰ ἀναφέρω καὶ ἄλλο; Διατι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δέν ἠδύναντο νὰ ἀτενίσουν, νὰ ἴδουν τὸ πρόσωπον τοῦ προφήτου Μωυσέως, ὅταν κατέβηκε ἀπὸ τὸ ὄρος Σινᾶ κρατώντας τὰς δύο θεοχαράκτους πλάκας τοῦ γραπτοῦ Νόμου, καὶ ἠναγκάσθη ὁ Προφήτης νὰ τὸ σκεπάσει;

Ἐπὶ ἔτι πολλὰ, τὰ ὁποῖα ὁ ἄνθρωπος τὰ συναντᾷ εἰς τὸν βίον του, νὰ ποῦμε. Πολλὰς φορὰς ἀποροῦσα, πῶς οἱ ἅγιοι Πατέρες, ὅταν προσπύχοντο, σήκωναν τὰ χέρια ψηλά; Δέν μποροῦσα νὰ τὸ καταλάβω. Ὅταν ἤρθε ἡ σειρά, τότε τὸ κατάλαβα.

Δεν μπορεῖς, πάτερ, νὰ συγκρατήσεις τὸν ἑαυτὸ σου, ὅταν ἔρχεται αὐτὴ ἡ χάρις, νὰ ποῦμε, δέν μπορεῖς. Ἀλλὰ ποιές, ὅμως, σὴν ζωὴ μου δέν σήκωσα καὶ ἐγὼ τὰ χέρια ψηλά στὸν οὐρανό. Ψυχικῶς τὰ σήκωσα πολλὰς φορὰς. Ὡς υἱὸς πρὸς Πατέρα.

Δέν μπορεῖς νὰ συγκρατήσεις τὸν ἑαυτὸ σου. Ὅταν ὑπερεκκυλίσει ἡ χάρις, τότε καὶ ἐσὺ τὰ κάνεις. Ὅταν σουσταλεῖ ἡ χάρις, τότε σὲ πιάνει ρίγος. Ποῦ προχώρησα! Ποῦ προχώρησα!

Ἄλλη φορὰ μάζευα μύγδαλα στὴν περιοχὴ μας, νὰ ποῦμε, καὶ πέρασε ἓνα ἀεροπλάνο, ἐπειδὴ τὸ μέρος μας εἶναι μετὰξὺ δύο, ἓνα βουνὸ ἐδῶ καὶ ἄλλο ἐκεῖ, καὶ εἶμαστε σὴν χαράδρα καὶ τὸ ἔφερνε σὴν μελωδία, νὰ ποῦμε, σὴν χορωδία. Ὁ βόμβος τοῦ ἀεροπλάνου, τὸ ἔφερνε σὴν μελωδία, σὴν μουσικὴ, νὰ ποῦμε. Ἐφυγε ἡ ψυχὴ μου ἀμέσως, ἀπότομα, ἔφυγε ἡ ψυχὴ μου πρὸς ὑπάντησιν τοῦ Νυμφίου, ὅπως λέει, νομίζω, στὸν Ἀπόστολο: «Ἡμεῖς δὲ ἀρπαγσομέθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου, καὶ οὕτω πάντοτε μετὰ τοῦ Κυρίου ἐσόμεθα» (Α΄ Θεσ.4,17). Ἔτσι τότε ἀπὸ τὴν πείρα καταλαμβάνεις τί ἐννοεῖ ὁ Ἀπόστολος. Ὅταν δέν τὸ περάσεις, τὸ καταλαμβάνεις ἐν μέρει, πλήρως δέν τὸ καταλαμβάνεις. Τὸ καταλαμβάνεις ὅταν τὸν περνᾷς αὐτὸν τὸν δρόμο, νὰ ποῦμε. Καὶ λέω, νὰ, γι' αὐτὸ λέει ὁ Ἀπόστολος: «Ἡμεῖς δὲ ἀρπαγσομέθα».

Καὶ τέτοια δέν τὰ προκαλεῖς ἐσὺ, μοναχὰ τους ἔρχονται. Ἀλλιῶς εἶναι νὰ τὰ σχεδιάζεις, νὰ τὰ μελετᾷς, νὰ τὰ γράφεις, καὶ ἀλλιῶς εἶναι μοναχὰ τους νὰ ἔρχονται, νὰ ποῦμε.

Ἔκανα μετάνοιες. Ἔρχεται ὁ λογιόμορος: «Ἐκεῖ πού κάνεις μετάνοιες, ἐκεῖ εἶναι τὰ ποδάρια τοῦ Χριστοῦ». Πέφτω καὶ φιλῶ τὸ ἔδαφος ἐκεῖ πού πάτησε ὁ Χριστός, τὸ φιλῶ καὶ τὸ ἀσπάζομαι τὸ ἔδαφος ὅπου πάτησε ὁ Χριστός. Μά, μοναχὰ τους ἔρχονται, δέν τὰ προκαλεῖς ἐσὺ, μοναχὰ τους ἔρχονται. Αὐτὴ εἶναι ἡ χάρις, ἀδελφέ μου.

Δέν μπορῶ νὰ συγκρατήσω τὸν ἑαυτὸ μου. Γι' αὐτὸ λέω. Ὅπως ἓνα μυρμηγκί, ὅταν βρίσκει μίαν τροφὴν ἐκεῖ, καὶ πηγαίνει, εἰδοποιεῖ ὅλο τὸ κοπάδι, ὡς τὸ ποῦμε, καὶ ἔρχονται πολλὰ μυρμηγκία νὰ φάνε αὐτὴν τὴν τροφὴν. Ὅπως καὶ ὁ ἅγιος Χρυσόστομος λέει: «Ὁ μόσχος πολὺς, ἢ τράπεζα γέμει, μηδεὶς ἐξέλθει πεινῶν» (στὸν πανηγυρικὸ λόγον τῆς Ἀνασιτάσεως αὐτοῦ). Ἔτσι καὶ ἐγὼ, δέν μπορῶ νὰ τὸ συγκρατήσω. Ἀπλῶς, αὐτὸ πού βρῆκα, ἔλα καὶ σὺ, ἔλατε νὰ φάτε, ἐδῶ ἔχει θησαυρό!

Γέροντος Ἐφραίμ Κατουνακιώτου

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου

Ἄρχμ. Δαμασκηνοῦ Χαλκίτου

Περιτομή και Περιτομή

Ὁ ἄνθρωπος ἦλθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ ἀγωνισθῆ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν καθαρότητα τῆς καρδιάς του. Ἡ ἁμαρτία φύτεψε μέσα στὴν καρδιά του κάθε λογῆς βραβεῖες κλίσεις καὶ ἀδυναμίες. Γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐκρίζωση αὐτῆς τῆς φοβερῆς καταστάσεως, δηλαδὴ νὰ περιτμηθῆ ἡ καρδιά του ἀπὸ τὴν ἁμαρτία μὲ τὴ δική του θέληση καὶ δύναμη, τοῦ ἔδωσε ὁ Θεὸς πολλὰ βοηθήματα. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶναι κατηγορηματικὸς στὴ σχετικὴ οὐσία που μᾶς κάνει λέγοντάς μας ὅτι ἡ περιτομὴ τῆς σαρκός, πού ὑπῆρξε ἔθιμο ἰουδαϊκὸ καθιερωμένο ἀπὸ τὸ Θεό, τώρα μὲ τὸ Χριστὸ «eis οὐδὲν ἰσχύει», ἀλλὰ «ἡ περιτομὴ τῆς καρδιάς» ἀποτελεῖ τὸ χρέος μας. Ἡ περιτομὴ τῆς σαρκός καθιερώθηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ τὴν ὀγδόη ἡμέρα μετὰ τὴ γέννηση τοῦ ἄρρενος τέκνου ὡς σημεῖο ὅτι τὸ πλάσμα αὐτὸ τοῦ ἄνθρωπου.

Αὐτὸ ὅμως ἀποτελοῦσε μιὰ εἰκονικὴ κατάσταση πού εἶχε ἀναφορὰ στὴν περιτομὴ τῆς καρδιάς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, τὴν ὁποία κυρίως καὶ κατὰ βάθος αὐτὴν ἤθελε ὁ Θεός. Ἡ πρὸ αἰῶνων καθιερωμένη σωματικὴ περιτομὴ, ἦλθε ἡ ὥρα νὰ διευκρινισθῆ, ὅτι ὁ Θεὸς τὴν περιτομὴ τῆς καρδιάς ἐννοεῖ καὶ ἀπαιτεῖ ἀπὸ ἐμᾶς. Ὁ Παῦλος αὐτὸ ἐξήγησε μὲ σαφήνεια καὶ κατηγορηματικότητα. Ὡς πρὸς τὸ Χριστὸ ἡ περιτομὴ πού ὑφίσταται τὴν ὀγδόη ἡμέρα τῆς γεννήσεώς Του, ἀποτελεῖ πράξη ταπεινώσεώς Του καὶ κατὰ τὸ καθιερωμένο νὰ λάβῃ καὶ τὸ ὄνομα Ἰησοῦς «τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὴν Παρθένον» κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Της. Τὴν συγκλονιστικὴ αὐτὴ γιὰ τὴν Παναγία μας ἡμέρα κρίθηκε ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ ἀγγέλου ὡς ἐκλεκτὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς χαρίσθηκε ἡ τιμὴ καὶ δόξα νὰ γίνῃ ἡ Μητέρα τοῦ Σωτῆρος τοῦ κόσμου. Τὴν Παναγία τὴν ἐξέπληξε ἡ φανέρωση αὐτοῦ τοῦ σχεδίου καὶ μὲ σεμνὴ συστολὴ διετύπωσε στὸν ἄγγελο τὴ λογικὴ ἐνοιασὴ Της: «Πῶς ἔσται μοι τοῦτο ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω;». Σ' αὐτὴ τὴν ἐνοιασὴ ὁ ἄγγελος ἀπάντησε διευκρινιστικὰ καὶ πλήρως ἱκανοποιητικὰ: «Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ Σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει Σὲ». Ἡ Παναγία πού γνώριζε ἀπὸ πάρα πολλές πηγὲς αὐτὴ τὴν Παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ, ἐπέισθη γι' αὐτὴ τὴ μπρόντια Της στὴν Παντοδυναμία αὐτὴ τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔγινε Υἱὸς ἀνθρώπου. Ἡ Παναγία Μητέρα Του ἀπ' ἀρχῆς ἤθελε νὰ δεῖξῃ τὸν βαθὺ σεβασμὸ Της στὴς διατάξεις τοῦ Νόμου καὶ τὴν ὀγδόη ἡμέρα ἐπεχειρήθη ἡ περιτομὴ τοῦ Κυρίου, γεγονός πού ἐδῆλώνε τὴν ταπεινώση τοῦ Κυρίου, ἡ ὁποία ἐδῆλώνετο καὶ στὴ συνέχεια στὴ ζωὴ Του μέχρι τέλους. Αὐτὴ ἡ πράξη τοῦ Χριστοῦ ἔκλειε τὸ κεφάλαιο τῆς σαρκικῆς περιτομῆς καὶ ἀνοῖγε τὸ νέο κεφάλαιο τῆς ἀγάπης Του, πού εἶναι ἡ περιτομὴ τῆς καρδιάς.

Ὁ Θεός, ἦλθε ἡ ὥρα νὰ τὸ δηλώσῃ, καὶ

Ὁ Ἀπόστολός Του, εἶπαμε, τὸ ἤξερε καθαρὰ καὶ τὸ ὑπεστήριζε ὅτι ἰσχύει ἡ περιτομὴ τῆς καρδιάς, δηλαδὴ ἡ ἀποφασιστικὴ ἐκρίζωση τῶν ἁμαρτωλῶν κλίσεων καὶ ἀδυναμιῶν τῆς καρδιάς μας, ἡ ὁποία Τὸν ἐνδιαφέρει νὰ εἶναι καθαρὴ γιὰ νὰ εἶναι κατάλληλο κατοικητήριό Του. Γιὰ νὰ ἐπιτευχθῆ αὐτὴ ἡ κατάλληλος «περιτομὴ τῆς καρδιάς» ὁ Θεὸς δίδει πλεῖστα ὅσα βοηθήματα μὲ τὸν ἔρχομό τοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμο καὶ βεβαίως ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ζητεῖ ἓνα μόνο, νὰ εἶναι καθαρὴ αὐτὴ ἡ καρδιά του γιὰ νὰ τὴ χρησιμοποιήσῃ ὡς κατοικητήριό Του, κατὰ τὴν παρούσα ζωὴ καὶ νὰ καταστῆ ἀξία ἡ καρδιά του μ' αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ ζήσει αἰῶνια μέσα στὴν καρδιά τοῦ Θεοῦ. Ὅτι ἡ περιτομὴ τοῦ Χριστοῦ πού ἦτο πράξη νομικὴ πρέπει νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὴν περιτομὴ τῆς καρδιάς, πού εἶναι πράξη χάριτος, τὸ ἀνυλαμβανόμεθε ἀπὸ τὸ ὑπέροχο ἀπολυτικὸ αὐτῆς τῆς Δεσποικῆς ἑορτῆς πού τὸ καταθέτομε γιὰ νὰ ἐπιτύχωμε νὰ ἐννοήσωμε πῶς ὁ Θεὸς τοποθετεῖ τὸ χρέος μας καὶ τὸ ὑποδεικνύει γιὰ νὰ μᾶς κατευθύνῃ στὸ δρόμο τῆς σωτηρίας ἀποτελεσματικὰ. «Μορφήν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην προσέλαβες, Θεὸς ὢν κατ' οὐσίαν, πολυεύσπλαχνε Κύριε, καὶ νόμον ἐκτελεσῶν περιτομὴν θελήσει, καταδέχῃ σαρκικὴν, ἵνα παύσῃ τὰ σκιῶδη, καὶ περιέλῃς τὸ κάλυμμα τῶν παθῶν ἡμῶν. Δόξα τῇ ἀγαθότητι τῇ σῆ, δόξα τῇ εὐσπλαχνίᾳ σου, δόξα τῇ ἀνεκφράστῳ Λόγῳ συγκαταβάσει σου». Κατὰ τὸν ὕμνον αὐτὸν σαφῶς φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ σαρκικὴ περιτομὴ σκιῶδης πράξη καὶ ὅτι ἡ πνευματικὴ περιτομὴ τῆς καρδιάς εἶναι τὸ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα χρέος ὅλων μας τὸ «καὶ περιέλῃς τὸ κάλυμμα τῶν παθῶν ἡμῶν». Ὁ Χριστὸς μὲ τὴ χάρι Του ἐργάζεται αὐτὴ τὴν περιτομὴ τῆς καρδιάς.

Μὲ τὸ αἶμα Του πλένει τὰ τραύματα τῆς ἁμαρτίας πού ἀφῆκε ἡ ἀποκοπὴ τῆς ἁμαρτίας ἀπὸ τὴν καρδιά. Καὶ μὲ τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου Του μᾶς βάζει στὸν πρέποντα δρόμο νὰ βαδίσωμε ὡς λογικὰ πλάσματά Του. Ὁ δρόμος ἔτσι πού ἀνοίγει ὁ Χριστὸς πρὸς τὸν οὐρανὸ, ἀνοίγει ὀριστικά. Οἱ συνετοὶ τὸν βαδίζουν μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ βέβαια καταλήγουν στὸ ἐνδοξο τέλος του. Αὐτὸ εἶναι τὸ θαῦμα τῆς περιτομῆς τῆς καρδιάς, πού σκιαδῶς ἐδῆλώνετο ἐπὶ αἰῶνες διὰ τῆς περιτομῆς τῆς σαρκός. Γι' αὐτὸ ὁ Παῦλος διὰ μέσου τῶν αἰῶνων τῆς μετὰ Χριστὸν ἐποχῆς δηλώνει: «ἡ περιτομὴ τῆς σαρκός eis οὐδὲν ἰσχύει, ἀλλ' ἡ περιτομὴ τῆς καρδιάς».

"ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΣ"

3ΗΜΕΡΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Νησάκι Λίμνης Ίωαννίνων

Από τις 5 έως τις 7 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε από την Ένορία μας Προσκυνηματική Έκδρομή στην Ήπειρο. Έπισκεφθήκαμε και προσκυνήσαμε τον Ίερό Ναό Αγίου Γεωργίου έξω Ίωαννίνων όπου βρίσκονται τὰ Τίμια Λείψανα του Αγίου, τον Μητροπολιτικό Ίερό Ναό Αγίου Αθανασίου Ίωαννίνων, τὸ φημισμένο νησάκι ὅπου βρίσκεται ἡ Ίερά Μονή Φιλανθρωπινῶν καὶ τὸ σπίτι τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ. Ἐπίσης πραγματοποιήθηκε ἐπίσκεψη στό Μουσεῖο Κέρινων Ὁμοιωμάτων Βρέλλη, στήν ἀκριτική Ίερά Μονή Παναγίας Μολυβδοσκεπάστου Κονίτσης καὶ στήν Πολιοῦχο Ἄρτας Ἁγία Θεοδώρα.

Ίερά Μονή Μολυβδοσκεπάστου

ΥΠΟΔΟΧΗ & ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ ΤΙΜΙΑΣ ΚΑΡΑΣ ΟΣΙΟΥ ΔΑΥΙΔ ΕΥΒΟΙΑΣ

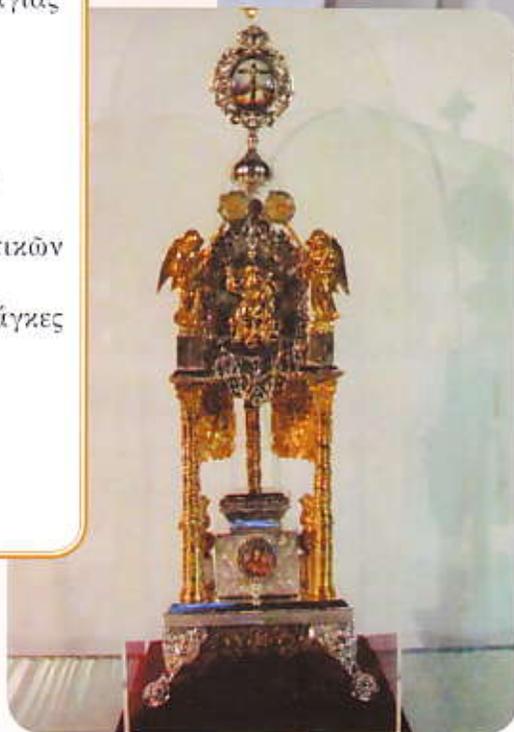
Τὴν Παρασκευή 27 Νοεμβρίου ὑποδεχθήκαμε στήν Ένορία μας τὴν Τιμία Κάρα τοῦ Ὁσίου Δαυὶδ Εὐβοίας. Τὴν Ὑποδοχή πραγματοποίησε ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Ἀλέξιος, Ἀκολούθησε Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός. Τὸ Ίερό Λείψανο παρέμεινε στό Ναὸ μας μέχρι τὴν Δευτέρα 30 Νοεμβρίου.

"Ο ΤΕΥΔΗΣΕΥΣΡΟΪΣ"

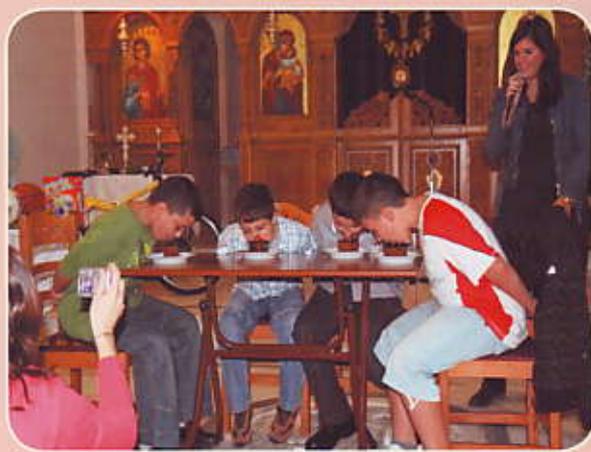
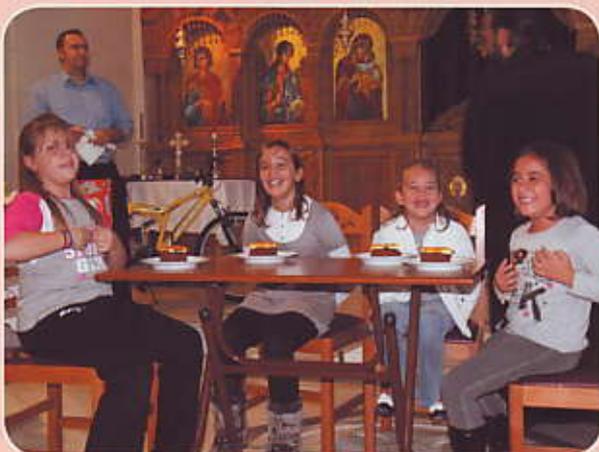
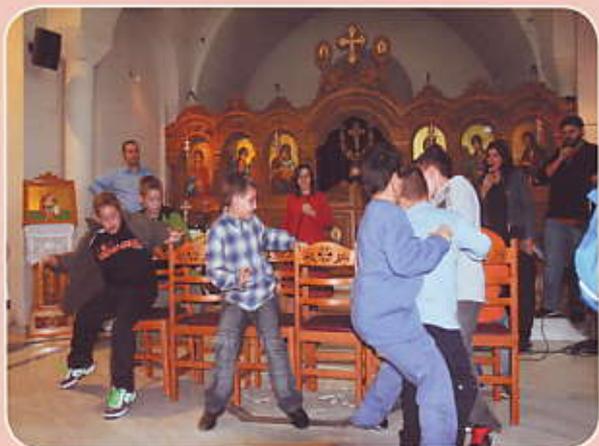

ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΝΑΟ ΜΑΣ

- ▶ Ενλόγλυπτο Τέμπλο Ίεροϋ Παρεκκλησίου Παναγίας Παμμακαριστου.
- ▶ Ίερές εικόνες Τέμπλου.
- ▶ Μαρμαρόγλυπτη Πρόθεση Ίεροϋ Παρεκκλησίου.
- ▶ Ίερο Άρτοφόριο Αγίας Τραπέζης Αγίου Γεωργίου.
- ▶ Αναβάθμιση συστήματος ασφαλείας (συναγερομοϋ).
- ▶ Μαρμαρόγλυπτη Κρήνη τοϋ Άγιου Βήματος.
- ▶ Ανακαίνιση αίθουσας ψυχαγωγίας κατηχητικῶν σχολείων.
- ▶ Αγορά ηλεκτρονικοϋ εξοπλισμοϋ για τις ανάγκες ψυχαγωγίας τῶν κατηχητικῶν σχολείων.
- ▶ Χριστουγεννιάτικη Φάτνη.

ΕΝΑΡΞΗ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

**5 ΗΜΕΡΗ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥ ΤΟΠΟΥΣ
16 - 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2010**

ΒΕΟΦΑΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΙΟΡΔΑΝΗ ΠΟΤΑΜΟ,
ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΓΥΡΙΖΟΥΝ ΤΑ ΝΕΡΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ.

Φιλανθρωπία

Ἐν ὄψει τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων διενεμήθησαν σὺς ἄπορες οἰκογένειες τῆς Ἐνορίας μας χρηματικὰ βοηθήματα καὶ δέματα τροφίμων.

Τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων τὸ ἀπόγευμα τὰ παιδιὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ ὁμάδα Κυριῶν ἐπισκέφθηκαν τὰ 2 Γηροκομεῖα πού βρίσκονται στὴν Ἐνορία μας, καθὼς καὶ τὸ Ἴδρυμα Ψυχικῶν Παθήσεων, εἶπαν τὰ κάλαντα καὶ μοίρασαν γλυκίσματα στὸν καθένα ἀπὸ τοὺς τροφίμους.

Τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων, ὁμάδα νέων τῆς Ἐνορίας μας, ἐπισκέφθηκαν τὰ Νοσοκομεῖα Παίδων "ἉΓΙΑ ΣΟΦΙΑ" καὶ "ἉΓΛΑΪΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ" καὶ δίνεμαν στὰ ἐγκαταλελειμμένα παιδιὰ καὶ στὰ παιδιὰ πού νοσηλεύονται στὰ Ὄγκολογικὰ τμήματα, παιχνίδια καὶ γλυκίσματα.

**ΠΟΛΛΕΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ
ΣΕ ΘΕΟΥΣ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΥΝ
ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΜΑΣ.
ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΟΛΩΝ
Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΑΚΟΥΦΙΖΕΙ
ΤΟΝ ΠΙΟΝΕΜΕΝΟ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ ΜΑΣ.**

**ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΙΔΩΝ
"Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ"**

Καρδιαγγειακά νοσήματα: Αναγνωρίστε τον κίνδυνο Αντιμετωπίστε τους παράγοντες

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΤΟΥΤΟΥΖΑΣ, καθηγητής Καρδιολογίας
Ίατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών.

Άνθρωποι νέοι και ηλικιωμένοι, άνδρες υπέρβαροι, παιδιά παχύσαρκα, γυναίκες σε δίαιτα, καπνιστές αλλά και μη καπνιστές, πού δύσκολα αφήνουν την καρέκλα του γραφείου ή το κάθισμα του αυτοκινήτου τους, εκατομμύρια άνθρωποι στις μεγάλες πόλεις, χιλιάδες και εκατοντάδες χιλιάδες σε μικρότερα αστικά κέντρα. Όλοι αυτοί γνωρίζουν, έτσι τουλάχιστον φαίνεται, πως τα καρδιαγγειακά νοσήματα αποτελούν την πρώτη αιτία νοσηρότητας και θνητότητας στο λεγόμενο ανεπτυγμένο δυτικό κόσμο. Πόσοι, όμως, από αυτούς γνωρίζουν αν και οι ίδιοι κινδυνεύουν να εκδηλώσουν κάποια στιγμή – σύντομα ή πιο αργά στη ζωή τους – ένα καρδιαγγειακό νόσημα, να πάθουν δηλαδή έμφραγμα ή έγκεφαλικό ή και γάγγραινα στο πόδι; Πολλοί ήδη έχουν έντονη βλάβες και υποφέροντας για χρόνια από αρτηριοσκλήρυνση παίζουν τη γάτα με το ποντίκι σε ένα παιχνίδι πού εκείνοι κρατούν το ρόλο του κυνηγημένου με τους παράγοντες κινδύνου κυνηγούς τους.

Είναι κρίμα ολος αυτός ο κόσμος να αδιαφορεί στα βασικά. Να σηκώνει πάνω στο σώμα του συνεχώς, δέκα – είκοσι κιλά παραπάνω και να πιστεύει ότι δεν χρειάζεται να τα ρίξει. Πολλοί δεν ξέρουν ακριβώς πόσο βάρος έχουν. Ρωτήστε τους. Ποιό είναι το βάρος σας σε κιλά και ποιό το ύψος σας σε πόντους; Ποιός είναι ο Δείκτης Μάζας Σώματός σας (ΔΜΣ); Πόση είναι η περίμετρος της μέσης σας στο ύψος του αφαλού και ποιά είναι η φυσιολογική τιμή της; Πολλοί κοιτούν το γιατρό περιεργά λέγοντας ότι αυτό δεν είναι ή δουλειά τους. Άνθρωπε, είναι σημαντικό να ξέρεις τα προβλήματα, σήμερα, της Όσείας και

της Γεωργίας, όμως, δεν σε ενδιαφέρουν τα προβλήματά σου; Άν έχεις έναν ή δύο ή περισσότερους παράγοντες κινδύνου; Εκείνους πού προκαλούν το έμφραγμα, το έγκεφαλικό και άλλα; Είναι αρκετά χρόνια τώρα πού ο γιατρός έπαψε να είναι μόνος υπεύθυνος να ελαττώσει τον πόνο και τους θανάτους από αυτές τις νόσους. Σήμερα είσαι και εσύ, ο πολίτης, πού πρέπει να αγωνίζεσαι για την ελάττωση ή εξαφάνισή τους.

Νομίζεις ότι άκουσε υπερβολές, αλλά μπορούσε να αποφευχθεί το έγκεφαλικό στον Κολοκοτρώνη (1769 – 1843) αν γνώριζαν τότε για την πίεση και τη ρύθμιζαν καλά. Οί έρευνητές σήμερα υποστηρίζουν ότι θα γλιτώναμε ποσοστό 75% των έγκεφαλικών επεισοδίων μονάχα με την πίεση, αν την κρατούσαμε κάτω από 13 τη μεγάλη, από 8,5 τη μικρή. Σε όρισμένες πειθαρχημένες κοινωνίες Εύρώπης και Άμερικής έγινε πρόοδος μεγάλη μετά το 1950, έχουν ελαττωθεί πολύ οί θάνατοι από παραλύσεις και έγκεφαλικά, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια. Άρκει να το χωνέψει ο πολίτης και να αποφεύγει άμαρτιες διά βίου: τσιγάρο, πολύ φαί, πολύ κρασί, πολύ άλάτι. Στην άνάγκη θα παίρνει και φάρμακα για την υπέρταση, πού είναι άποτελεσματικά: α-ΜΕΑ ή σαρτάνη, διουρητικό, άνταγωνιστή του άσβεστιού, β-άναστολέα ή μοξιονιδίνη. Θα παίρνει ένα ή συνδυασμό δύο ή περισσότερών εξ αυτών.

Η γυναίκα να μην έπαναπαύεται επειδή φθάνει τα 81, 82 έτη κατά μέσον όρον. Δεν κάνει κακό να πάει λίγο παραπάνω. Πρέπει να γνωρίζει ότι σε σχέση με τις φυσιολογικές γυναίκες τα καρδιαγγειακά επεισόδια είναι περισσότερα τρεις ή τέσσερις φορές στις υπέρτασικές, όκτώ φορές στις διαβητικές, τέσσερις φορές στις καπνίστριες, είκοσι φορές όταν το κάπνισμα συνδυάζεται με λήψη άντισυλληπτικών, δύο ή τρεις φορές στις παχιές. Και άκόμα πρέπει να θυμάται ότι μετά τα πενήντα δεν έχει την προστασία των οιστρογόνων όρμονών και την άπειλούν οί καρδιαγγειακές παθήσεις. Σε σχέση με τον άνδρα ή στεφανιαία νόσος τη χτυπά τρεις φορές λιγότερο αλλά στα έγκεφαλικά έρχεται πρώτη. Και μετά την ηλικία των 60 είναι συχνότερος σ' αυτήν και ο διαβήτης με όλα τα παρεπόμενά του: καρδιακή ή νεφρική άνεπάρκεια και άρρυθμίες. Το βασικό της πρόβλημα μετά την κλιμακτήριο είναι ή παχυσαρκία, ή όποία είναι σοβαρή νόσος όσο και στους άνδρες.

Σε παχυσαρκία υποφέρετε, Βαδίζετε δύσκολα, δυσπνοείτε, οί άρθρώσεις υποφέρουν. Χειρότερα είναι άν μοιάζετε με το «μήλο» και έχετε το πάχος συγκεντρωμένο στην κοιλιά. Τότε συχνά έχετε περισσότερες παθήσεις, αύξηση της πίεσης, εμφάνιση διαβήτη, αύξηση της «κακής» χοληστερίνης LDL και των τριγλυκεριδίων με μείωση της «καλής» HDL χοληστερίνης. Και μη νομίζετε ότι είναι δύσκολο να ξέρετε τις φυσιολογικές τιμές. Γνωρίζοντας ότι έχω ύψος 1.70 ή 1.80 έκατοστά το άνακοινώνω εύκολα όσάκις έρωτώμαι, αλλά το ίδιο κάνω και με την LDL «κακή» χοληστερίνη. Με εύχαρίστηση άνακοινώνω ότι έχω 100 mg% την LDL άφου το άνώτερο φυσιολογικό της όριο στο αίμα είναι 115 mg%. Το ίδιο λέω για το σάκχαρο, ότι έχω 85 mg% νηστικός το πρωί και προσέχω μην περάσω το όριο των 100 mg%, να μη λέει ο γιατρός ότι έχω προδιαβήτη. Ότι σε λίγο καιρό θα ξεπεράσω τα 125 και θα είμαι διαβητικός, σάν να έχω περάσει έμφραγμα. Με σωστή διατροφή και άσκηση σωματική-πνευματική, αν μου ξεφεύγει ή χοληστερίνη έχω το φάρμακο, την άποτελεσματική στατίνη.

Το ίδιο συμβαίνει με τη μετορμίνη και τα άλλα αντιδιαβητικά φάρμακα, αν τελικά πάθω τη ζημιά του διαβήτη. Βέβαια, στα φάρμακα αυτά προσθέτω άσπρινη να προφυλάσσονται οι αρτηρίες από θρόμβους. Ός προς τα τριγλυκερίδια, τα παρακολουθώ κι αυτά να μην είναι πάνω από 150 mg% παρ' όλο ότι δεν έχουν τη σπουδαιότητα του διαβήτη, της πίεσης και της LDL χοληστερίνης.

Από παχυσαρκία φεύγουν αρκετοί, σιγά-σιγά μετά τα πενήντα και εξήντα. Βγαίνεις στο δρόμο να δεις ανθρώπους έβδομηντα και ογδόντα ετών και σε πιάνει θλίψη, είναι λίγοι οι παχύσαρκοι και σχεδόν εξαφανίζονται στα ενενήντα. Γιατί, λοιπόν, αυτά; Ποιό είναι το πρόβλημα; Είναι κρίμα παιδί να συνηθίζεις την «ευχαρίστηση» γαστριμαργίας. Θανάσιμο αμάρτημα ή λαιμαργία που φέρνει τη γαστριμαργία, κυριολεκτικά θανάσιμο. Ένω, τι ώραια είναι να βαδίζεις εμφάνισμος-η, λεπτός-η, εύκίνητος-η, όλος-η υγεία, χωρίς πίεση, σάκχαρο, χοληστερίνη.

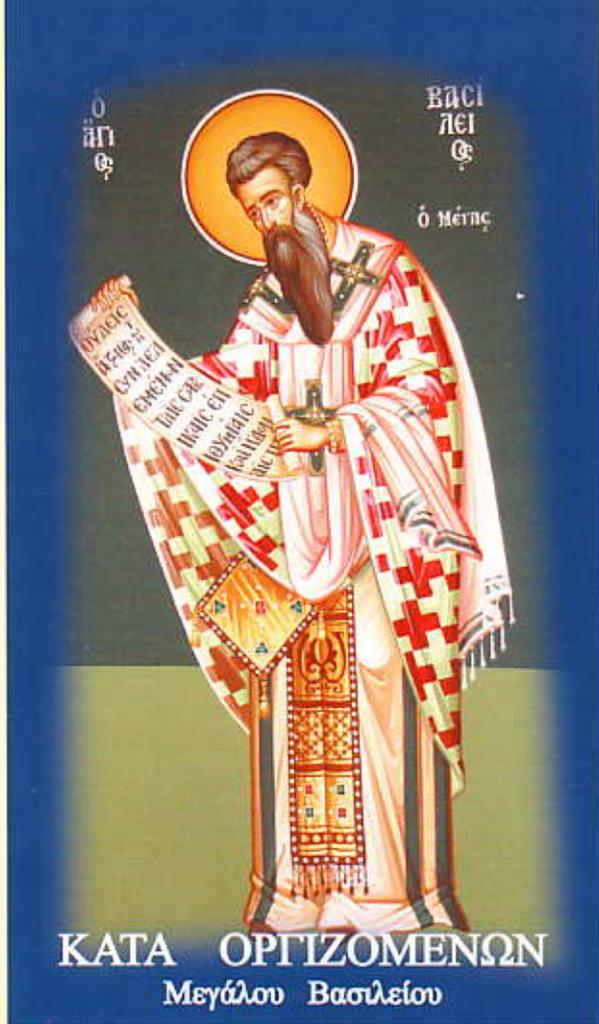
Από την Αμερική, τους έσχατους αιώνες, μάς ήρθε και το κάπνισμα. Δεν θέλουμε να βλέπουμε μπροστά μας και είμαστε αντίθετοι σε κάθε λογική. Έμεις οι ίδιοι, γονείς, δάσκαλοι και Πολιτεία «προσφέρουμε» τσιγάρο στο παιδί, επειδή το κάνουμε παθητικό καπνιστή και επειδή του δημιουργούμε στερεότυπα. Εκείνο βήχει και έμεις επιμένουμε να του το χορηγούμε λέγοντας ότι «βήχας είναι θά περάσει». Το συνηθίζει το παιδί και μετά του λέμε ότι είσαι μάγκας ενώ εκείνο γίνεται χλωμό από σπασμό στις αρτηρίες σε κάθε εισπνοή μονοξειδίου του άνθρακα και νικοτίνης. Οι επιδόσεις στο ποδόσφαιρο, στο στίβο είναι μειωμένες και σε ηλικία 30-40 ετών αντί για τρεις, συναντάται δις της εβδομάδος το ζευγάρι. Στα 50 ή όψη της γυναίκας, μουντή και με ρυτίδες, με φωνή βραχνή, αλλοιωμένη, την κάνει δευτεροκλασάτη και παραλλήλως χαλούν, στενεύουν οι αρτηρίες. Εάν μάλιστα το κάπνισμα συνδυάζεται και με διαβήτη, τότε ο καπνιστής στα 60 έχει βάλει ύποψηφιότητα σοβαρή να πάθει αναπηρία από αρτηριοπάθεια στις καρωτίδες, στην καρδιά, στα κάτω άκρα. Στα έβδομηντα χρόνια 20% φθάνει το ποσοστό των ενηλίκων με αποφρακτική αρτηριοπάθεια στα πόδια που μπορεί να φθάσει και σε γάγγραινα. Αφήνουμε κατά μέρος τον καρκίνο από τον οποίο χάσαμε γνωστούς πολιτικούς και ήθοποιους τα τελευταία χρόνια. Έστω και αργά η Εύρωπη συνέρχεται σ' αυτό το θέμα. Μόνο από την απαγόρευση του καπνίσματος στους δημοσίους χώρους στη Γαλλία, μέσα σε ένα έτος, μειώθηκαν κατά 15% οι νοσηλείες στην έντατική από εμφραγμα ή έγκεφαλικό και 17% στη Σκωτία. Οι αριθμοί αυτοί, στη χώρα μας με τα 20.000 εμφράγματα και τα ισάριθμα έγκεφαλικά, σημαίνουν ότι θα είχαμε μείωση αυτών των πασχόντων από αυτές τις παθήσεις κατά έξι με έπτά χιλιάδες ετησίως. Επειδή η ένημέρωση του κοινού είναι πώ αποτελεσματική από την απαγόρευση, ως προσέξουν τα ΜΜΕ και όλοι οι πολίτες όλα αυτά, χωρίς βέβαια, να άδιαφορούν εάν καρχαρίας εμφανιστεί στη θάλασσα και απειλήσει κάποιον.

Έφ'ετος ως έρθουμε πάλι στην ιδέα των Όλυμπακων Αγώνων. Χωρίς κυνήγι του ρεκόρ, να τρέχεις για τον κότινο της νίκης, τον κλάδο της ελαίας και να επιστρέφεις υπερήφανος στην πόλη και το σπίτι. Άσκεισαι και είσαι δυνατός χωρίς να είναι άπαραίτητο να βγαίνεις πρώτος. Ο έσχατος, τρέχοντας,

όφελείται ως ο πρώτος. Όπως στην αρχαιότητα έτσι και τον 21ο αιώνα η άσκηση είναι σωματική και πνευματική. Βάδιση μισή-μία ώρα την ημέρα, κάθε μέρα. Και έσύ πού μπορείς τρεις-τέσσερις φορές την εβδομάδα προσθέτεις άσκήσεις στο δωμάτιο στο σπίτι ή και στο γραφείο με κάμψεις και έκτάσεις άνω και κάτω άκρων, σε όρθια και κατακεκλιμένη (ξάπλα) θέση, κάμψεις-έκτάσεις κορμού και κεφαλής, στροφές. Μπορείς και να σηκώνεις λίγα βάρη, ένα-έναμισο κιλό στο ένα χέρι και από πρόταση να κάνεις τις άσκήσεις. Επίσης το ίδιο κάνεις με τρία κιλά αλλά στα δύο χέρια. Το ίδιο, βέβαια, κάνεις και με τις τσάντες του παντοπωλείου, φορτωμένες με τα δύο χέρια να ανεβαίνεις άνηφόρα.

Ός άθλητής σταδίου ακολουθείς αυστηρά τη διαίτα της Μεσογείου. Είναι μεγάλη η ποικιλία των τροφών. Ψάρια φθηνά και ακριβά, βραστά ή ψητά, όχι τηγανητά, γαύρος, γόπα, κολιός, σαρδέλα και βέβαια, αντί να σε «φάει» η μαρίδα καλύτερα να σε «φάει» η συναγρίδα. Το κρέας παίζει και αυτό, όμως, η Έκκλησία το απαγορεύει στις ετήσιες νηστείες. Το ίδιο κάνουν και οι καρδιολόγοι όταν έχεις πολλούς παράγοντες κινδύνου, όταν το υπερηχοκαρδιογράφημα δείχνει βλάβες στις καρωτίδες, όταν η δοκιμασία κόπωσης είναι θετική λόγω στεφανιαίας νόσου ή όταν περπατάς στο δρόμο και σταματάς λόγω διαλειπούσης χωλότητας, δηλαδή με πόνο στις γαστροκνημίες-κοινώς στις γάμπες. Τότε το άρνι, το χοιρινό, άκμή και ο μόσχος, ιδίως αν έχει λίγο πάχος, πάει μία φορά το μήνα ή και άραιότερα. Αυτά ισχύουν περισσότερο αν έχεις περάσει εμφραγμα ή έγκεφαλικό. Όστε για τους «επικίνδυνους» το σύνθημα είναι γνωστό: φρούτα, χόρτα, ψάρι, κότα. Και όταν λέμε χόρτα έννοούμε χιλία δυό. Πρώτον, όλα τα δημητριακά της Μεσογείου, τον σίτον σε όλική άλεση, το κριθάρι ή άλλως πως χυλό «πτισάνης» κατά Ήποκράτη ή «σίριαλ» στη νεοελληνική, τη βρώμη ή κουάκερ, το καλαμπόκι ή κορν-φλέικς για τους άγγλομαθείς. Και, βέβαια, στα δημητριακά ανήκει και το ρύζι. Δεύτερον, τα όσπρια, φασόλια, ρεβίθια και φακές και όλα τα ζαρζαβατικά, μελιτζάνες, άγκινάρες, φασολάκια, μπάμιες, άρακάς. Τρίτον, τα λαχανικά σε όλες τις ποικιλίες. Όσο άπολαμβάνεις μεγαλύτερο το φάσμα των ειδών τροφής της Μεσογείου τόσο το καλύτερο. Το φαγητό θέλει και τον οίνον του, μέχρι δυό ποτηράκια ή γυνή μέχρι τρία ο άνηρ. Και να ξέρουμε ότι τα γλυκά μας βγάζουν έξω από το λογαριασμό θερμιδών, εκτός αν τα τρώμε πού και πού.

Συμπέρασμα: Αναγνώρισε στον έαυτο σου ύπάρξη κινδύνων και αντιμετώπισέ τους. Ο τρόπος είναι άπλός. Έσο άλκιμος στο σώμα και το πνεύμα, ή παιδεία όδηγει σε καλύτερη ένημέρωση και λήψη αποφάσεων. Άσκηση, λοιπόν, και μεσογειακή διατροφή. Στην άνάγκη παίρνεις φάρμακα, ώστε να είναι φυσιολογικά, η πίεση, το σάκχαρο και η χοληστερίνη. Δεν καπνίζεις. Μάχεσαι και για τη διόρθωση κακών της Πολιτείας, ελάττωση της ρύπανσης της άτμόσφαιρας από εργοστάσια, καπνούς οικίας και αυτοκινήτων. Ελάττωση της ήχορύπανσης με τους θορύβους μέρα-νύχτα που ανεβάζουν τις κατεχολαμίνες και έκνευρίζουν. Προσέχεις τι γίνεται στο σπίτι, αν οι γονείς και οι πρόγονοι έφθασαν τα 100 ή έφυγαν νωρίς από καρδιά ή αρτηρίες. Η μάχη θα είναι συνεχής. Και τότε θα διαπιστώσεις το κέρδος που δίνει η Όλυμπακή Ήδέα. Σε έτη και ποιότητα ζωής έσύ θα είσαι ο πρωταθλητής και όχι ο Όλυμπιονίκης του Πεκίνου.

Μη θεραπεύετε τὸ κακὸ μὲ τὸ κακὸ καὶ μὴν προσπαθεῖτε νὰ ξεπεράσετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον σὴν κακία. Διότι στὸν ἀνταγωνισμὸ τῆς κακίας, χειρότερος εἶναι ὁ νικητὴς, γιὰ ἀποχωρεῖ ἀπὸ τὸν ἀγῶνα, ἀποκομίζοντας τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἁμαρτίας. Νὰ μὴ γίνεις λοιπὸν ἕνας ἀπ' αὐτοὺς πού ρίχνουν τὰ χρήματά τους σὲ ἔρανο πού ἔχει κακὸ σκοπὸ. Οὔτε πάλι νὰ γίνεις ὁ πρὸς πρόθυμος ἐξοφλητὴς ἐνὸς ὑποπιου δανείου.

Ὅργιστηκε καὶ σὲ ἔβρισε κάποιος καὶ ἔγινε ἔξω φρενῶν; Σιαμάπησε τὸ κακὸ μὲ τὴ σιωπή. Ἀντιμετώπισε τὴν ὀργὴν τοῦ μέσα σὴν καρδιά σου σὺν ἕνα ρεῦμα πού διέρχεται. Νὰ μμεῖσαι τοὺς ἀνέμους πού μὲ τὸ ἀνυψώσημα διώχνουν ὅ,τι τοὺς ἔρχεται. Νὰ μὴ γίνῃ δάσκαλός σου ὁ ἐχθρός, οὔτε νὰ ζηλέψῃς αὐτὸ πού μοσεῖς. Οὔτε πάλι νὰ γίνεις σὺν ἕνα καθρέφτης ὅπου θὰ καθρεφτίζεται ὁ ὀργίλος, μὲ τὸ νὰ ἀντανακλᾷ τὴ συμπεριφορὰ καὶ τὴ μορφή τῆ δική του ἐπάνω σου. Ἐκεῖνος εἶναι φουντωμένος καὶ κατακόκκινος. Ἐσὺ ὅμως δὲν πρέπει νὰ κοκκινήσεις καὶ νὰ ἀνάψῃς. Ἐχει μάτια φωτιὰ ἐκεῖνος. Τὰ δικά σου, πὲς μου, εἶναι γαλήνια; Ἡ φωνὴ του εἶναι ἄγρια, ἡ δική σου εἶναι ἤπια; Ἀλλὰ οὔτε ὁ ἀντίλαλος οἷς ἐρημιὲς δὲν ἀντανακλᾷ εἶσι ὀλοκάθαρος καὶ δὲν ἐπιτρέφει τόσο ὅμοιος, ὅπως ξαναγουρίζουν οἱ βραιοὶ σὸν ὑβριστὴν. Ἡ καλύτερα, ὁ ἀντίλαλος συνήθως εἶναι ὁ ἴδιος, ἢ βραιοὶ ὅμως καὶ ἢ λαιδορία ἐπανέρχεται μὲ προσθήκη, ἐπιυξημένη.

Καὶ τί λέει ὁ ἕνας σὸν ἄλλον ὅταν βρίζονται μεταξύ τους; Ὁ ἕνας λέει: Τυποτένιε, πού κατὰ γεοαί

ἀπὸ τυποτένιους! Καὶ ὁ ἄλλος λέει: Δουλε, δούλων! Ὁ πρῶτος· ζυιάνε! Ὁ δεύτερος· ἀλίτη! Ὁ ἕνας· ἀγράμματα! Ἐκεῖνος· τρελλέ! Καὶ εἶσι πάει λέγοντας μέχρι νὰ ἐξαντλήσουν ὅλο τὸ ὑβρεολόγιο, ὅπως ἐξαντλοῦνται τὰ βέλη σὴν φαρέτρα. Καὶ ἔπειτα, μετὰ τίς ἀτελείωτες βραιοὶς, πάνονται στὰ χέρια. Διότι ὁ θυμὸς προκαλεῖ διαμάχη καὶ ἡ διαμάχη γεννάει βραιοὶς καὶ οἱ βραιοὶς χτυπήματα καὶ τὰ χτυπήματα τραύματα καὶ ἀπὸ τὰ τραύματα πολλὰς φορὰς προέρχονται καὶ θάνατοι!

Ἄς συγκρατήσουμε τὸ θυμὸ ἀπὸ τὴν ἀρχή. Αὐτὸ σημαίνει νὰ ξεριζώσουμε μὲ κάθε τρόπο τὴν ὀργὴν ἀπὸ τίς ψυχὰς μας. Διότι εἶσι θὰ μπορέσουμε καὶ παρὰ πολλὰ πάθη, πού ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ θυμὸ, νὰ τὰ ἀποκόψουμε ἀπὸ τὴ ρίζα, μαζί μὲ τὸν ἴδιο τὸ θυμὸ.

Σὲ ἔβρισε κάποιος; Ἐσὺ πὲς καλὸ λόγο. Σὲ κτύπησε; Ἐσὺ νὰ ὑπομείνεις. Σὲ φτύνει καὶ σὲ θεωρεῖ σκουπίδι; Ἐσὺ σκέψου ποιὸς εἶσαι, ὅς «προῆλθες ἀπὸ τὸ χῶμα καὶ σὶό χῶμα πάλι θὰ διαλυθεῖς». Διότι αὐτὸς πού θὰ συγκρατήσει τὸν ἑαυτὸ του ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ αὐτὰ τὰ βιώματα καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια, κάθε ἀτίμωση πού θὰ τοῦ κάνουν, θὰ τὴ βρεῖ μικρότερη ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, καὶ τὸν ἐχθρὸ θὰ τὸν ἀφοπλίσεις καὶ οὐ θὰ φανεῖς ὅς εἶσαι ἄτρωτος ἀπὸ τίς ὑβρεις. Προπάντων ὅμως θὰ προμηθεύσεις σὸν ἑαυτὸ σου τὸ σιεφάνι τῆς ὑπομονῆς. Μὲ αὐτὴ τὴν ἀντιμετώπιση, θὰ καταστήσεις τὴ μανία τοῦ ἄλλου ἀφορμὴ γιὰ νὰ φιλοσοφήσεις καὶ νὰ ἀσκηθεῖς. Ἄν λοιπὸν μοῦ δώσεις τὴν ἐμποισούνη σου καὶ μὲ ἀκούσεις, θὰ φανεῖς ἀνώτερος ἀπὸ τίς ὑβρεις.

Σὲ ἔβρισε ὁ ἄλλος καὶ σὲ εἶπε ἄσημο, ἀφανῆ καὶ τυποτένιο; Ἐσὺ νὰ δεχθεῖς, ὅς μόνον αὐτὸ, ἀλλὰ νὰ ὀνομάσεις τὸν ἑαυτὸ σου «χῶμα καὶ στάκτη». Διότι ἐσὺ δὲν εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Πατέρα μας τὸν Ἄβραάμ, ὁ ὅποιος ἀπέδιδε σὸν ἑαυτὸ του αὐτοὺς τοὺς χαρακτηρισμοὺς. Σὲ εἶπε ἀγράμματο καὶ φτωχὸ καὶ μηδαμινὸ; Ἐσὺ νὰ ὀνομάσεις τὸν ἑαυτὸ σου σκουλίκι πού προῆλθε ἀπὸ τὴν κοπριά, ἀναφέροντας τὰ λόγια τοῦ Δαβίδ. Σ' αὐτὰ ὅλα πρόσθεσε καὶ τὸ καλὸ παράδειγμα τοῦ Μωϋσῆ. Ἐκεῖνος, ὅταν τὸν ἔβρισαν ὁ Ἄαρὼν καὶ ἡ Μαριάμ, δὲν παραπονέθηκε σὸν Θεὸ, ἀλλὰ προσευκλήθηκε γι' αὐτοὺς. Θέλεις νὰ εἶσαι μαθητὴς, τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων πού ὑπῆρξαν θεοφιλεῖς καὶ μακάριοι ἢ ἐκείνων πού ὑπερίσχυσε μέσα τους τὸ πονηρὸ πνεῦμα;

Ὅταν μέσα σου κινηθεῖ ὁ πειρασμὸς τοῦ νὰ θέλεις νὰ βραιοὶς κάποιον, νὰ ξέρεις ὅς μπαίνεις σὲ δοκιμασία καὶ πρέπει νὰ ἐπιλέξεις ποιὸ ἀπὸ τὰ δύο θὰ προτιμήσεις. Θὰ προσφύγῃς σὸν Θεὸ μακροθυμώντας ἢ θὰ ἀφήσεις τὴν ὀργὴν νὰ σὲ κυριεύει καὶ νὰ γίνεις ἕνα μὲ τὸν διάβολο; Βοήθησε τὸ λογισμὸ σου νὰ διαλέξῃ τὴν καλὴ μερίδα. Γιατί, ἂν διαλέξεις τὴν πραότητα, θὰ ὠφεληθεῖς, διαφορετικὰ, πρᾶγμα χειρότερο, θὰ ἀμυνθεῖς μὲ τὴν ὑπεροψία.

Διάπλαση τοῦ χαρακτήρα τῶν παιδιῶν

Ἀδελφὴ Μαγδαλινὴ,
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΕΣΣΕΞ ΑΓΓΛΙΑΣ

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος γράφοντας γιὰ τὴ διδασκαλία τῆς ὁμιλίας σιὰ παιδιά, λέει καὶ πολὺ σημαντικό ἀπὸ κάθε ἀποψη γιὰ τὸ ρόλο τῶν χριστιανῶν γονέων: ὅτι τὸ παράδειγμα εἶναι τὸ πᾶν. Λόγου χάριν, οἱ λέξεις τίς ὁποῖες χρησιμοποιοῦν οἱ γονεῖς καὶ ὁ τρόπος τῆς ὁμιλίας τους θὰ ἐμπρεάσουν τὴν ὁμιλία τοῦ παιδιοῦ. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης λέει ὅτι, ἂν τὰ παιδιά ἀκοῦν τοὺς γονεῖς τους νὰ μιλοῦν μὲ τρόπο προσβλητικὸ ἢ ἐπιθετικὸ, θὰ μάθουν κι αὐτὰ νὰ μιλοῦν μὲ τὸν ἴδιο τρόπο.

Καθὼς μεγαλώνουν τὰ παιδιά θὰ πρέπει νὰ μαθαίνουν τὴν ὑπακοὴ ἀπὸ πολὺ μικρὴ ἡλικία. Εἶναι πολὺ εὐκολότερο νὰ ἀσκηθεῖ ἓνα παιδί στὴν ὑπακοὴ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ζωῆς του. Κι ἐδῶ τὸ παράδειγμα τῶν γονέων ἔχει ἐξαιρετικὰ μεγάλη σημασία: Ἄν τὸ παιδί δὲν τοὺς βλέπει νὰ σέβονται ὁ ἓνας τὸ θέλημα τοῦ ἄλλου, δὲ θὰ μάθει τὴν ὑπακοή. Ἡ ὑπακοὴ εἶναι ζωτικῆς σημασίας ἀπὸ πνευματικὴ ἀποψη καί, ἂν τὰ παιδιά δὲν τὴν ἀποκτήσουν στὴ μικρὴ τους ἡλικία, θὰ δυσκολευθοῦν πολὺ νὰ τὴ μάθουν ἀργότερα· εἶναι δύσκολο νὰ ἀλλάξει ἓνας ἐγωιστὴς ἐνήλικας, ὁ ὁποῖος ἔχει κακομάθει ὁ ὅλη του τὴ ζωὴ. Παιδιά ποὺ ἔχουν μάθει νὰ γίνεται τὸ θέλημά τους ἢ νὰ χρησιμοποιοῦν διάφορα τεχνάσματα γιὰ νὰ πάρουν ὅ,τι θέλουν καὶ ὅταν τὸ θέλουν, δὲν μποροῦν νὰ μάθουν νὰ ἀγαποῦν – γιὰτὶ ἡ ὑπακοὴ εἶναι μιὰ

ἐκφραση ἀγάπης. Ἡ ὑπακοὴ ἀναπτύσσεται καθὼς τὸ παιδί ὀριμάζει. Στὴν ἀρχὴ ἔχει τὴν ἐννοια: «Κάνε ὅ,τι σοῦ λένε»· γιὰ ἓναν ἐνήλικα ὅμως σημαίνει: «Προτίμησε τὸ θέλημα τοῦ ἄλλου ἀπὸ ἀγάπη».

Ὅταν τὰ παιδιά παίζουν ἢ ἀσχολοῦνται μὲ κάποια δουλειά, τὸ παιχνίδι ἢ ἡ δουλειὰ δὲ θὰ πρέπει νὰ εἶναι πάντα εὐκόλα, οὔτε τὰ προβλήματα νὰ ἔχουν πάντα εὐκόλῃ λύση. Ἐνα ἀπὸ τὰ λάθη τῆς σύγχρονης ζωῆς εἶναι ἡ τάση νὰ ἀποφεύγεται κάθε δραστηριότητα ποὺ ἀπαιτεῖ προσπάθεια ἢ μόχθο ἢ μᾶς ἀναγκάζει νὰ ζητήσουμε τὴ βοήθεια κάποιου ἄλλου. Ἀκοῦμε παιδαγωγοὺς νὰ ἰσχυρίζονται ὅτι, ἂν ἓνα παιδί δὲν ἔχει πάντα ἐπιτυχίες, θὰ ἀποκτήσει κόμπλεξ. Βεβαίως ἡ εὐχαρίστηση καὶ ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἀπαραίτητες γιὰ τὴν ἐνθάρρυνση καὶ τὴ χαλάρωση τοῦ παιδιοῦ. Ἀλλὰ πρέπει ἐπίσης νὰ ὑπάρχει πρόκληση, μιὰ εὐκαιρία νὰ δοκιμάσει τίς δυνατότητές του καὶ νὰ γνωρίσει ἀκόμα καὶ τὴν ἀποτυχία. Εἶναι πνευματικὰ ἀναγκαῖο νὰ μάθει τὴν ὑπομονή, τὴν ἀντοχὴ στὴν ἔλλειψη τῶν ἀνέσεων καὶ τὴν ταπεινώση. Κι ἐδῶ τὸ παράδειγμα τῶν γονέων παίζει σπουδαῖο ρόλο. Τὰ παιδιά μαθαίνουν βλέποντας τὴν ἀντίδραση τῶν γονέων τους στὴν ἀρρώστια, στὸ πένθος, στὰ οικονομικὰ προβλήματα κ. λ. π.

Τὰ παιδιά πρέπει νὰ ἐνθαρρύνονται νὰ βοηθοῦν τοὺς ἐνήλικες στὶς δουλειές τοῦ σπιτιοῦ ἀνάλογα μὲ τὴν ἡλικία καὶ τίς δυνατότητες τους, ἀκόμα κι ὅταν εἶναι πολὺ μικρὰ γιὰ νὰ προσφέρουν πραγματικὰ χρήσιμο ἔργο, ἀκόμα κι ἂν ἡ δουλειὰ εἶναι μερικὲς φορές πολὺ δύσκολη γι' αὐτὰ καὶ δὲν μποροῦν νὰ τὴν ἐκτελέσουν τέλεια. Ἔτσι μαθαίνουν τίς εὐθύνες τίς ὁποῖες θὰ πρέπει νὰ ἀναλάβουν, καὶ ἐπίσης νὰ μὴν εἶναι ἐγωιστές. Ἀκόμα θὰ μπορέσουν νὰ ἐκτιμήσουν περισσότερο ὅσα κάνουν γι' αὐτὰ οἱ γονεῖς τους.

Ἐνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς μέσα στὸν κόσμο εἶναι ἡ γενναιοδωρία, ἡ φιλοξενία καὶ ἡ καλωσύνη πρὸς ὅλους ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἀνάγκη. Αὐτὲς οἱ ἀξίες μποροῦν νὰ καλλιεργηθοῦν στὰ παιδιά ἀπὸ πολὺ μικρὴ ἡλικία. Μποροῦν νὰ μάθουν, κυρίως μὲ τὸ παράδειγμα, νὰ μοιράζονται τὰ πράγματα τους καὶ νὰ συμμετέχουν στὴ φιλοξενία τῶν ἐπισκεπτῶν.

ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Βρίσκεται στο ανατολικό μέρος τής σημερινής Βηθλεέμ. Ο πρώτος ναός κτίστηκε απ' τήν Αγία Έλένη τὸ 326 μ.Χ. πάνω στο σπήλαιο τής γέννησης τοῦ Χριστοῦ. Ο ναός αὐτός καταστράφηκε καὶ ξανακτίστηκε ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανὸ τὸ 527 μ.Χ. Τὸ 1169 μ.Χ. ὁ αὐτοκράτορας Ἀλέξιος Κομνηνὸς ἀνακαίνισε τὴ μολυβδοσκεπαστὴ ὀροφή καὶ ἐκόσμησε τὸ Ναὸ μὲ ψηφιδωτά. Τὸ 614 μ.Χ. ὅταν οἱ Πέρσες κατέλαβαν τὴν Παλαιστίνη, σεβάστηκαν αὐτὸν τὸν Ναὸ καὶ δὲν τὸν κατέστρεψαν γιατί πρόσεξαν πὼς οἱ Μάγοι πού στήν τοιχογραφία προσκυνοῦσαν τὸν Χριστὸ φοροῦσαν στολὲς περσικῆς. Ο ναός ἔχει 30 μ. μήκος καὶ 26 μ. πλάτος. Εἶναι πεντάκλιτη βασιλική μὲ 48 κολῶνες σὲ τέσσερις σειρές. Κάθε κολώνα ἔχει 5,5 μ. ὕψος μὲ ἐπιστέγασμα ἐξαιρετικῆς τέχνης κιονόκρανα κορινθιακοῦ ρυθμοῦ ἐνῶ στὸν κυρίως κορμὸ τους διακρίνονται τοιχογραφίες βυζαντινῆς τεχνοτροπίας. Στὰ ἀνατολικά καταλήγει σὲ σχῆμα Σταυροῦ μὲ χαμηλότερο τὸ δάπεδο, δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Ἡ στέγη εἶναι ξύλινη καὶ τὸ τέμπλο ξυλόγλυπτο μὲ φύλλα χρυσοῦ. Πάνω στοὺς διαχωριστικούς τοίχους τοῦ μεσαίου κλίτους ὑπάρχουν ἀξιόλογα ψηφιδωτά. Τὸ 1965, ὕστερα ἀπὸ ἀνασκαφές, βρέθηκε τὸ πραγματικὸ δάπεδο τοῦ ναοῦ, πού εἶναι καὶ αὐτὸ ψηφιδωτό. Στούς Ὀρθοδόξους ἀνήκει μόνο τὸ καθολικὸ μαζὶ μὲ τὸ κεντρικὸ κλίτος καὶ τὸ Ἅγιο Βῆμα.

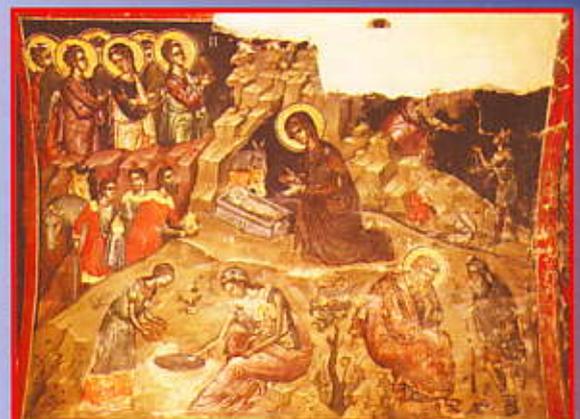
ΤΟ ΑΓΙΟ ΣΠΗΛΑΙΟ

Τὸ Ἅγιο Σπήλαιο ὅπου γεννήθηκε ὁ Κύριος βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ Ἅγιο Βῆμα τοῦ ναοῦ τής Γεννήσεως. Ἔχει δύο σκάλες εἰσόδους, μία ἀπὸ τὸ νότιο μέρος μὲ 13 σκαλοπάτια καὶ μία ἀπὸ τὸ βόρειο μὲ 15 σκαλοπάτια. Τὸ Σπήλαιο εἶναι σκοτεινὸ, ἀλλὰ φωτίζεται μὲ 53 κανδήλες πού εἶναι 19 τῶν Ὀρθοδόξων, 17 τῶν Λατίνων καὶ 17 τῶν Ἀρμενίων. Τὸ σχῆμα του εἶναι σχεδὸν παραλληλόγραμμο μήκους 12, 30 μ. καὶ πλάτους 3,15 μ. Τὸ δάπεδο εἶναι στρωμένο μὲ μάρμαρο κι οἱ τοῖχοι εἶναι καὶ αὐτοὶ καλυμμένοι μὲ ὀρθομαρμάρωση. Κάτω ἀπὸ τὴν Ἁγία Τράπεζα, στὸ γυαλιστερὸ ἄσπρο μάρμαρο ἔχει τοποθετηθεῖ ἓνα ἀσημένιο ἀστέρι μὲ τὴ λατινικὴ ἐπιγραφή: «Ἐδῶ γεννήθηκε ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἀπ' τὴν Παρθένο Μαρία». Ἐδῶ ὑπάρχουν 16 κανδήλια (6 τῶν Ὀρθοδόξων, 6 τῶν Ἀρμενίων καὶ 4 τῶν Λατίνων). Τὸ σπήλαιο ἀνήκει στοὺς Ὀρθοδόξους καὶ τελεῖται καθημερινὰ ἢ Θεία Λειτουργία.

Η ΑΓΙΑ ΦΑΤΝΗ

Μέσα στὸ σπήλαιο, στὸ δεξιὸ μέρος βρίσκεται ἡ Ἁγία Φάτνη. Ἐδῶ ἡ Παρθένος Μαρία τοποθέτησε τὸ Θεῖο Βρέφος. Δίπλα στήν Ἁγία Φάτνη ὑπάρχουν τρεῖς πράσινες κολῶνες. Ἐνα ἄνοιγμα στὸ βράχο καλύπτεται μὲ ὀρθομαρμάρωση καὶ μέσα σ' αὐτὸ βρίσκεται ἓνας βιῶμος ὅπου κατὰ τὴν Παράδοση οἱ Μάγοι ἀκούμπησαν τὰ δῶρα πού πρόσφεραν στὸ Χριστό. Τὰ δῶρα τῶν Μάγων ἦταν συμβολικά. Τὸ χρυσάφι πού πρόσφεραν στὸ θεῖο βρέφος ἔδειχνε τὴ βασιλικὴ ιδιότητά Του, τὸ λιβάνι τὴ θεότητα Του καὶ ἡ σμύρνα τὴν ἀνθρώπινη φύση Του. Σήμερα τὰ δῶρα τῶν Μάγων φυλάσσονται στὸ Ἅγιο Ὄρος. Ἡ φάτνη σήμερα ἀνήκει στοὺς καθολικούς.

Λογμ. Παντελεήμων Ποῦλος